

sledku. Tímto výsledkem bylo, že dostavení se stěžovatelů k správci A-ovi vytvářelo se v násilné vpadnutí do dvoru V., předsevzaté za účelem rušení a vyvrcholivší v rušení pokojné držby dvoru. Činnost stěžovatelů zvrhla se v násilnictví. Stačíť s hlediska § 83, prvý případ tr. zák., když více osob s výslovně nebo konkludentními činy projeveným úmyslem, použití po případě násilí, vkročí na cizí půdu za okolností, jež činí odpor proti případně hrozícímu násilí marným, ba snad dokonce nebezpečným. Dostí na tom, že držitel byl postaven před přesilu, jež jest s to a o níž právem musí předpokládati, že by byla dosti mocnou, by odklidila překážky, jež by se snad vyskytly. Nevyhledává se však, by násilí narazilo na překážky a musilo je vskutku překonat. V případě, o který se jedná, dostavilo se ku správci dvora všech pět stěžovatelů, tedy zajisté větší počet lidí, tito lidé vystupovali jako zástupci stávkujícího dělnictva a dali nepochybně na jevo, že čin jejich jest jedním z těch násilnických činů, jež tehda činily celkovou situaci ve státě nebezpečnou. Stěžovatelé dali ústy svého mluvčího způsobem, jemuž nebylo lze nerozuměti, na srozuměnou, že úmysl svůj, t. j. zábor dvoru, provedou i přes případný odpor prostředky jim po ruce jsoucími. Vůči této přemoci cítil se správce dvoru a musil se cítiti bezmocným. Prohlásivše dvůr za zabraný a učinivše na místě různá opáření, týkající se správy dvoru, porušili obžalovaní pokojnou držbu dvoru, t. j. pokojný výkon majitelských a držitelských práv správcem A-em. Nešlo tu tedy — jak v odporu se zjištěným stavem věci míní stížnost Josefa R-a — o pouhé informativní jednání a o předběžné vyjednávání. Násilným osobením si držitelských práv byla pokojná držba dvoru porušena a čin dokonán. V tom, že obžalovaní nevyužili později držitelských práv, jež násilně byli na sebe strhli, nelze spatřovati upuštění od zamýšleného záboru. Tento se byl již stal, jen ovoce ze záboru ušlo stěžovatelům.

Čís. 527.

Jednání věžňovo, jimž umožněn byl spoluvězni útěk z vazby, spadá, splněny-li ostatní podmínky, pod skutkovou podstatu zločinu dle § 217 tr. zák. i tehdy, jednal-li pachatel též v zájmu vlastním.

(Rozh. ze dne 1. září 1921, Kr II 420/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku expositury krajského soudu novojičínského v Mor. Ostravě ze dne 15. dubna 1921, jimž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle § 217 tr. zák. — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

S hlediska § 281 čís. 9 a) tr. ř. uplatňuje stížnost (poukazujíc k rozhodnutí Vídeňského Nejvyššího soudního dvoru č. 3861), že zločinu dopustí se vězeň, ať už sám také uteče čili nic, jedině tenkrát, když jednání, kterým umožní útěk spoluvězni, jest pro jeho vlastní uniknutí z vazby úplně bezvýznamným a jedině jeho druhu jest na prospěch; dohodnou-li se však spoluvězňové na společném útěku, učiní společně přípravy, k tomu

potřebné, jež jsou ku prospěchu všem dohromady a každému z nich zvláště, pak dlužno prý na ně pohlížeti jako na jednu osobu a společné jich jednání není než disciplinárním poklesem, stejně jako jest při útěku jednoho vězně; neboť úmyslem každého jest prý především osvoboditi sebe, nikoliv druhé, a ta okolnost, že vlastní osvobození umožnilo současně osvobození druhých, nemůže prý z jednání, trestně právně nezávadného, učiniti delikt, podléhající normám práva trestního. Stížnost jest na omylu. Jak vyslovil zrušovací soud již ve svém rozhodnutí ze dne 19. června 1920 č. j. Kr II 144/20, č. 217 sb., jest ovšem použití předpisu § 217 tr. zák. vyloučeno při zločinci, jenž pro svou osobu podnikne útěk z vazby, ponevadž již díkce § 217 tr. zák. předpokládá různost osob pachatele a zločince, jehož útěku bylo nadržováno; táž závada ovšem vylučuje jiné než disciplinární potrestání účastníka společného útěku, pokud směřuje jen ku vlastnímu sprostění, nebrání však podřadění pod § 217 tr. zák. po stránce druhé, pokud totiž činnost účastníka, sloužíc vlastnímu jeho útěku, usnadňuje zároveň útěk spoluvězňů; vždyť opáčné, stížností hájené stanovisko nepostihlo by pro výkon spravedlnosti daleko nebezpečnější povahu spolčení se více osob, uvězněných pod tíhou podezření ze zločinů, by zmařen byl průběh a účel trestního řízení, oproti činnosti, obmezené pouze na vlastní útěk jednotlivců, která i z legislativního stanoviska odůvodňuje různé nakládání s dotyčnými pachateli. Správně ve svých úvahách praví rozsudek, že trestná pomoc předpokládá sice bezprávný čin, nikoliv však čin v konkrétním případě pro hlavního pachatele trestný. Poukazuje-li stížnost k tomu, že při takovém výkladu zákona při společném útěku dvou vězňů, z nichž byl jeden pro zločin, druhý pro přešupek uvězněn, onen se dopustí přestupku § 307 tr. zák., tento zločinu § 217 tr. zák., přehlíží, že různé posouzení obou činů podmíněno a ospravedlněno jest růzností právní povahy toho, komu bylo nadržováno, růzností zlého úmyslu, z kterého nadržování se zrodilo, a růzností stupně, jakým právní pořádek jest ohrožen a rušen, když bylo nadržováno zločinci a když bylo nadržováno osobě, která se dopustila přečinu neb přestupku. Správně proto nalézací soud podřídil zjištěný skutkový děj — že útěk čtyř obžalovaných se stal po předchozí domluvě, že všichni se účastnili činně příprav (vylámání mříží a spojování příkrývek), že si navzájem pomohli k uniknutí a že nepracoval každý jen pro sebe, — any i ostatní známky zločinu (lesť a násilí, zatčení pro zločin a znalost toho) jsou nepopřeny a jasny, trestnému ustanovení § 217 tr. zák.

Čís. 528.

Jest »násilným vpádem« ve smyslu § 83 tr. zák., když větší počet osob bezprávným způsobem — byt by si nebyl vynutil vstup přímými násilnostmi proti lidem nebo věcem — si na cizím pozemku počíná tak, že jakýkoliv odpor osob oprávněných již předem jeví se býti marným.

Není třeba, by doznání obžalovaného (§ 46 lit. h) tr. zák.) bylo upřímné.

(Rozh. ze dne 10. září 1921, Kr I 698/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku zemského trestního soudu